

Vastaus vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteeseen 15.6.2022 § 5

413/02.05.01.02/2022

KHALL 25.10.2022 § 204

Valmistelija

Hallintojohtaja Anniina Niemelä, 040 688 4499,
anniina.niemela@suomussalmi.fi

Suomussalmen vanhus- ja vammaisneuvosto 15.6.2022 § 5

ALOITE SUOMUSSALMEN KUNNALLE

Vanhus- ja vammaisneuvosto tekee aloitteen Suomussalmen kunnalle avustuksesta, joka olisi tarkoitettu tukemaan kotona asumista tukevien palvelujen ostamista (lumityöt, ruohonleikkuu). Avustus olisi tarkoitettu pienituloisille ikääntyneille ja vammaisille henkilöille. Tähän ryhmään kuuluu henkilöitä, jotka eivät hyödy kotitalousvähennyksestä, koska heillä ei ole verotettavia tuloja.

Suomussalmella 15.6.2022

Suomussalmen vanhus- ja vammaisneuvosto

Aloite on viety tiedoksi kunnanhallitukselle 28.6.2022, jolloin se lähetetty hallintopalvelujen valmisteltavaksi. Aloitteeseen on laadittu seuraava vastaus:

Suomussalmen vanhus- ja vammaisneuvosto on tehnyt kunnalle aloitteen avustuksesta, joka olisi tarkoitettu tukemaan kotona asumista tukevien palvelujen ostamista. Aloitteen mukaan avustus olisi tarkoitettu pienituloisille ikääntyneille ja vammaisille henkilöille.

Vastaus vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteeseen pohjautuu pitkälti sosiaalipalvelujen määritelmään ja niiden järjestämistä vastaamiseen/järjestämisen organisointiin Suomussalmen kunnassa. Suomussalmen kunnan osalta sosiaali- ja terveystyöt tuottaa vielä vuoden 2022 loppuun saakka Kainuun sote-kuntayhtymä, minkä jälkeen järjestämistä vastuu siirtyy Kainuun hyvinvointialueelle.

Sosiaalipalvelujen määritelmä on sosiaalipalvelulain mukaan seuraavanlainen:

1) *sosiaalipalveluilla* kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta; (22.4.2016/292)

määritelmä 1.1.2023 alkaen:

1) *sosiaalipalveluilla* hyvinvointialueen sosiaalipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta; (26.8.2022/790)

Vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteessa mainitsema avustus kotona asumista tukevien palvelujen tukemista varten rinnastuu hyvin pitkälle sosiaalipalveluihin, mihin liittyy esimerkiksi arvonlisäverolakia ja sosiaalihuoltolakia koskevia huomioitavia seikkoja, joihin asiantuntemus ja osaaminen on sotella sekä tulevilla hyvinvointialueella. Arvonlisäverolain 4 luvun 37 § ja 38 § nojalla sosiaalihuoltona tapahtuvasta palveluiden myynnistä ei suoriteta arvonlisäveroa, kun

sosiaaliviranomaisen valvoman toiminnan tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten sekä iäkkäiden henkilöiden huollosta ja vammaisten henkilöiden huollosta. Arvonlisäverolaissakin puhutaan nimenomaan sosiaaliviranomaisesta, joka Suomussalmen kunnan osalta on Kainuun sote ja jatkossa Kainuun hyvinvointialue – osaltaan tämän vuoksi kunta ei voi järjestää aloitteessa esitettyä avustustoimintaa. Riittävä asiantuntemus ja asianmukainen kriteeristö sosiaalipalveluja tuottaessa takaavat myös palvelujen yhdenmukaisen saatavuuden ja turvaavat toiminnan laatua.

Kainuun sote tarjoaa kotihoidon tukipalveluita tukemaan ikäihmisten ja vammaisten kotona selviytymistä. Tukipalvelut eivät edellytä säännöllisen kotihoidon tarvetta. Kainuussa esimerkiksi ikäihmisten kotihoidon tukipalveluja ovat ateriapalvelu, vaatehuolto, kylvetyspalvelu, turvapalvelut, siivous, saattaja- ja asiointipalvelut, sosiaalihuoltolain mukainen liikkumisen tuki sekä kuntouttava päivätoiminta. Asiakkaille myönnetään tukipalveluita palvelutarpeen arviointiin perustuen. Soten kautta rahoitettu palveluntarjonta ikäihmisille ja vammaisille on varsin laajasti järjestettyä. Kainuun soten vammaispalvelujen osalta esimerkkejä palvelutarjonnasta ovat mm. kuljetus- ja saattajapalvelut, henkilökohtainen apu ja päivätoiminta, joiden järjestäminen pohjautuu lakiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista.

Edellä mainittuihin seikkoihin liittyen vastauksena aloitteeseen voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn kaltaisen avustuksen jakaminen ei lainsäädännöllisistä ja käytännöllisistä syistä ole mahdollista Suomussalmen kunnan osalta. Sen sijaan esityksenä on, että vanhus- ja vammaisneuvostoon kutsutaan vierailijaksi Kainuun soten/Kainuun hyvinvointialueen edustaja keskustelemaan asiasta ja kertomaan palvelutarjonnan mahdollisuuksista.

**Kunnanjohtajan
esitys**

Kunnanhallitus päättää antaa yllä esitetyn vastauksen vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteeseen.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

**Toimeksi
Tiedoksi**

hallintopalvelut
vanhus- ja vammaisneuvosto, johtoryhmä